

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Dokumenty i zalecenia w zakresie udzielania zamówień

Data: 11.10.2024 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

ZAGADNIENIA PRZEDSTAWIONE W PREZENTACJI:

- I. PODSTAWY PRAWNE**
- II. INFORMACJE DOTYCZĄCE PROCEDUR ZAWIERANIA UMÓW NA ETAPIE SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE**
- III. ZASADY ZAWIERANIA UMÓW W RAMACH IF FEnIKS 2021 – 2027**
- IV. POTENCJALNE NARUSZENIA**

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 - ustawa wdrożeniowa
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. - rozporządzenie ogólne
- Program pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (*Wersja zatwierdzona przez Komisję Europejską, 6 października 2022 r.*)
- Porozumienia w sprawie realizacji FEnIKS 2021–2027 w zakresie priorytetu I i II oraz VIII (IZ-IP, IP-IW)

PODSTAWY PRAWNE

**Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych /
Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych**

Akty wykonawcze do ustawy Pzp z 2019 r. to m.in.:

- Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie aktualnego progu unijnego, jego równowartości w złotych oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości umów koncesji
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych

PODSTAWY PRAWNE

Dokumenty programowe w ramach projektów dofinansowanych ze środków IF FEnIKS 2021-2017 np.:

- **Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z dnia 18.11.2022 r.**

Z pkt 2 lit. d) w rozdziale 1 *Wytycznych* jednoznacznie wynika, że Wytyczne nie mają zastosowania do wydatków ponoszonych przez ostatecznych odbiorców, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.5 VAT i 3.9 instrumenty finansowe

- **Zalecenia dotyczące kontroli w ramach FEnIKS z dnia 01.02.2024 r.**

Z pkt. 15 w podrozdziale 11 w ramach rozdziału II wynika, że przepisy nie nakładają w odniesieniu do instrumentów finansowych obowiązku przeprowadzania kontroli procedur zawierania umów

- Procedury kontroli ostatecznych odbiorców w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji końcowych oraz korygowania wydatków w ramach IF FEnIKS
- Wytyczne dotyczące zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027
- Wytyczne/Zalecenia/Dokumenty KE

PODSTAWY PRAWNE

- W orzecznictwie przyjmuje się, że *dokumenty tworzące system realizacji programu operacyjnego (umowa o dofinansowanie, wytyczne, komunikaty opracowane przez instytucje zarządzające) stanowią wprowadzenie specyficzne, ale prawne uregulowania i przyznaje się im walor źródła prawa. Projekty realizowane są przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta – wyrok NSA z 16 stycznia 2020 r., I GSK 1607/18*
- *„Podkreślenia wymaga również, że przyjęcie wniosku o dofinansowanie i podpisanie z beneficjentem umowy nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawił we wniosku o płatność zostaną uznane za kwalifikowalne. Ocena kwalifikowalności wydatków jest bowiem przeprowadzana na każdym etapie realizacji projektu. O uznaniu wydatku za kwalifikowalny decyduje nie tylko umieszczenie go we wniosku o dofinansowanie. Musi on być również poniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zapisami umowy o dofinansowanie projektu.” – wyrok WSA w Lublinie z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt III SA/Lu 51/19*

INFORMACJE DOTYCZĄCE PROCEDUR ZAWIERANIA UMÓW NA ETAPIE SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

Załącznik: - Procedury dla wnioskodawców dla zadań poza PZP

Procedury (tryb postępowania) wnioskodawcy w obszarze zawierania umów dla zadań objętych projektem do umów, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych

Przy realizacji projektu pn. *(należy wskazać nazwę)* jako zamawiający¹ *(należy wskazać nazwę podmiotu)*:

umowy z wykonawcami, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych były/będą zawierane zgodnie z zasadami, które zobowiązują zamawiającego do:

- a) przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób przejrzysty (tzn. zamawiający zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o zamówieniu na ogólnodostępnej stronie internetowej), proporcjonalny, zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców,
- b) udzielenia zamówienia w sposób zapewniający uzyskanie najlepszych efektów zamówienia w stosunku do poniesionych nakładów,
- c) zawarcia umowy w formie pisemnej (chyba, że dla danej czynności zastrzeżona jest inna szczególna forma),
- d) zapewnienia, aby czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonywały osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm.

Podpisano elektronicznie

ZASADY ZAWIERANIA UMÓW WYNIKAJĄCE Z IF

Istnieją dwa podstawowe sposoby postępowania przy zawieraniu umów (w zależności od wartości zamówienia i statusu zamawiającego):

- zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych **lub**
- dla zamówień poza ustawą Pzp (dot. podmiotów niezobowiązanych do stosowania ustawy Pzp lub podmiotów zobowiązanych do stosowania ustawy Pzp w przypadku zamówień klasycznych, których wartość jest niższa od progu kwotowego 130 000 zł netto i w przypadku zamówień sektorowych - o wartości niższej niż progi unijne) według zasad określonych w umowach z Ostatecznymi Odbiorcami

ZASADY ZAWIERANIA UMÓW WYNIKAJĄCE Z IF

Dla zamówień **zgodnie z ustawą Pzp** zamawiający jest zobowiązany **w świetle art. 16 i 17 ustawy Pzp** do:

- Przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób:
  - 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców
  - 2) przejrzysty
  - 3) proporcjonalny
- Udzielenia zamówienia w sposób zapewniający:
  - 1) najlepszą jakość dostaw, usług, oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, oraz
  - 2) uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów
- Udzielenia zamówienia wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy
- Zapewnienia, by czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonywały osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm

ZASADY ZAWIERANIA UMÓW WYNIKAJĄCE Z IF

Dla zamówień **poza ustawą Pzp** zamawiający jest zobowiązany do:

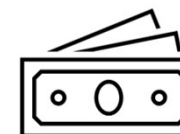
- przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób przejrzysty (tzn. **zamawiający zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o zamówieniu na ogólnodostępnej stronie internetowej**), proporcjonalny, zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców
- udzielenia zamówienia w sposób zapewniający uzyskanie najlepszych efektów zamówienia w stosunku do poniesionych nakładów
- zawarcia umowy w formie pisemnej (chyba, że dla danej czynności zastrzeżona jest inna szczególna forma)
- zapewnienia, aby czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonywały osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm

Przedmiotowe zasady znajdują się w umowach z Ostatecznymi Odbiorcami

SKUTKI FINANSOWE NARUSZEŃ

Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach
TARYFIKATOR

Załącznik do umów z Ostatecznymi Odbiorcami

NIEPRAWIDŁOWOŚĆ

Definicja nieprawidłowości została wskazana w art. 2 pkt 31 rozporządzenia nr 2021/1060, tj.

- każde naruszenie mającego zastosowanie prawa,
- wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego,
- które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
1	Nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu / nie zostały spełnione przesłanki do zastosowania danego zamówienia/ niezachowanie zasady przejrzystości	<p>Ogłoszenie o zamówieniu nie zostało opublikowane zgodnie z odpowiednimi przepisami (np. publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zwanym dalej „Dz. Urz. UE”, Biuletynie Zamówień Publicznych, zwanym dalej „BZP”. Dotyczy to również bezpośredniego udzielania zamówień lub procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli nie spełniono przesłanek do danego trybu.</p> <p>Naruszenie zasady przejrzystości poprzez brak informacji o zamówieniu na ogólnodostępnej stronie internetowej / transparentności, jasności reguł w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia</p>	<p>100%</p> <p>wysokość stawki może zostać obniżona do 25% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości indywidualnej (np. ogłoszenie opublikowano za pomocą innych odpowiednich środków)</p>

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
2	Naruszenie zasady równego traktowania wykonawców, zasady proporcjonalności i uczciwej konkurencji	<p>Przypadki, w których wykonawcy mogli zostać zniechęceni do złożenia oferty ze względu na np. kryteria wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia lub warunki realizacji zamówień obejmujące nieuzasadnione preferencje krajowe, regionalne lub lokalne.</p> <p>Przypadki, w których minimalne wymagane poziomy zdolności w odniesieniu do konkretnego zamówienia w sposób oczywisty nie są związane z przedmiotem zamówienia.</p> <p>Przypadki, w których kryteria wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia lub warunki realizacji zamówień doprowadziły do sytuacji, w której tylko jeden wykonawca mógł złożyć ofertę, a wyniku tego nie uzasadnia specyfika techniczna danego zamówienia</p>	<p>25%</p> <p>wysokość stawki może zostać obniżona do 10% lub 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości indywidualnej</p>

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
3	Konflikt interesów (Niedochowanie bezstronności i obiektywizmu)	<p>Konflikt interesów wpływający na wyniki postępowania o udzielenie zamówienia</p> <p>Każdy przypadek, w którym stwierdzono nieujawniony lub niewystarczająco ograniczony konflikt interesów, a danemu oferentowi udzielono danego zamówienia lub danych zamówień</p>	<p>100%</p> <p>25% kiedy porada, jaką instytucja zamawiająca uzyskała wcześniej ze strony oferenta, powoduje zakłócenie konkurencji lub skutkuje naruszeniem zasad niedyskryminacji, równego traktowania i przejrzystości</p>

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
4	Zmowa przetargowa (Niedochowanie bezstronności i obiektywizmu)	<p>W zmowie przetargowej uczestniczyła osoba działająca w ramach systemu zarządzania i kontroli lub instytucji zamawiającej, udzielając wsparcia oferentom pozostającym w zmowie przetargowej, a wykonawcy będącemu w takiej zmowie udzielono przedmiotowego zamówienia lub zamówień.</p> <p>W takim przypadku ma miejsce nadużycie / konflikt interesów po stronie osoby działającej w ramach systemu zarządzania i kontroli, która udziela wsparcia wykonawcom pozostającym w zmowie przetargowej lub instytucji zamawiającej</p>	<p>100%</p> <p>wysokość stawki może zostać obniżona do 25% (Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia uczestniczyli tylko wykonawcy będący w zmowie przetargowej, w takim przypadku występuje poważne zakłócenie konkurencji)</p> <p>lub 10% (Oferenci pozostający w zmowie przetargowej działali bez wsparcia ze strony osoby działającej w ramach systemu zarządzania i kontroli lub instytucji zamawiającej, a wykonawcy pozostającemu w zmowie przetargowej lub porozumieniu ograniczającym konkurencję udzielono przedmiotowego zamówienia lub zamówień)</p>

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
5	<p>Wprowadzono zmiany w kryteriach kwalifikacji (lub specyfikacji technicznej) po otwarciu ofert lub kryteria te (lub specyfikacja) zostały zastosowane nieprawidłowo</p> <p><i>lub</i></p> <p>Wprowadzono modyfikacje elementów zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji warunków zamówienia niezgodne z przepisami</p>	<p>Kryteria kwalifikacji (lub specyfikację techniczną) zmieniono lub niepoprawnie zastosowano na etapie kwalifikacji, czego skutkiem było przyjęcie ofert zwycięskich, których nie należało przyjąć (lub odrzucenie ofert, które należało przyjąć*), gdyby postępowano zgodnie z opublikowanymi kryteriami kwalifikacji.</p> <p><i>*Chyba że instytucja zamawiająca jest w stanie jasno wykazać, że odrzucona oferta w żadnym wypadku nie wygrałaby, w związku z czym nieprawidłowość nie miała żadnych skutków finansowych.</i></p> <p><i>lub</i></p> <p>W umowie w sprawie zamówienia wprowadzono modyfikacje niezgodne z przepisami</p>	25%

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
6	Naruszenia w zakresie dokumentowania postępowania o udzielenie zamówienia	Naruszenie polegające na dokumentowaniu postępowania o udzielenie zamówienia w sposób uniemożliwiający zapewnienie właściwej ścieżki audytu	<p>100% odmowa dostępu do przedmiotowej dokumentacji stanowi poważną nieprawidłowość, ponieważ instytucja zamawiająca nie przedstawia dowodu potwierdzającego zgodność postępowania o udzielenie zamówienia z mającymi zastosowanie przepisami</p> <p>25% przedmiotowa dokumentacja (określona w mających zastosowanie przepisach) jest niewystarczająca, aby uzasadnić udzielenie zamówienia, czego skutkiem jest brak przejrzystości</p>

POTENCJALNE NARUSZENIA

Na podstawie dokumentu pn. *Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (TARYFIKATOR)*

- W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej, dla której w Taryfikatorze nie określono stawki procentowej, stosuje się stawkę procentową najbliższej rodzajowo kategorii nieprawidłowości indywidualnej
- W przypadku stwierdzenia w ramach jednego zamówienia kilku nieprawidłowości indywidualnych wartość korekt finansowych lub pomniejszeń nie podlega sumowaniu
- W przypadku stwierdzenia w ramach jednego zamówienia kilku nieprawidłowości indywidualnych, do wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości indywidualnych stosuje się jedną korektę finansową lub jedno pomniejszenie o najwyższej wartości

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Dziękujemy za uwagę

Zapraszamy na stronę:

www.gov.pl/web/nfosigw/fundusze-europejskie-na-infrastrukture-klimat-i-srodowisko

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ